

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 651/2012,

4. juuli 2012,

euromüntide emiteerimise kohta

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 133,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Keskpanga arvamust ⁽¹⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu 23. novembri 1998. aasta ja 5. novembri 2002. aasta järelustes euro meenemüntide kohta, komisjoni 19. detsembri 2008. aasta soovitus 2009/23/EÜ (mis käsitleb ühiseid suuniseid euro käibemüntide liikmesriike tähistavate külgede ja kõnealuste müntide emiteerimise kohta), ⁽³⁾ mis kiideti heaks nõukogu 10. veebruari 2009. aasta järelustes, ning komisjoni 22. märtsi 2010. aasta soovitus 2010/191/EL (euro pangatähtede ja müntide seadusliku maksevahendi staatuse ulatuse ja mõju kohta) ⁽⁴⁾ soovitatakse tavaliselt seoses euro käibemüntide (sh euro mälestusmündid) emiteerimise ning kasutuskõlblike euro käibemüntide hävitamisele eelneva konsultatsiooniga ning euro meenemüntide kasutamisega.

(2) Euromüntide emiteerimise kohustuslike sätete puudumise tõttu võivad asjaomased tavad liikmesriikides erineda ning see ei võimalda luua ühisraha jaoks piisavalt integreeritud raamistikku. Läbipaistvuse ja õiguskindluse seisukohast on seepärast vaja kehtestada euromüntide emiteerimise siduvad eeskirjad.

(3) Vastavalt nõukogu 3. mai 1998. aasta määrusele (EÜ) nr 974/98 (euro kasutuselevõtu kohta) ⁽⁵⁾ kehtivad nimiväärtusele ja nõukogu sätestatud tehnilistele kirjeldustele vastavad euros ja sendis vääringustatud mündid seadusliku maksevahendina kõigis liikmesriikides, mille rahaühik on euro. Euromüntide nimiväärtused ja tehnilised kirjeldused on sätestatud nõukogu 3. mai 1998. aasta määruses (EÜ) nr 975/98 ringlusse lastavate euromüntide nimiväärtuste ja tehniliste näitajate kohta ⁽⁶⁾.

(4) Samuti peaks liikmesriikidel, mille rahaühik on euro, olema võimalik teatavate teemade jäädvustamiseks emiteerida 2-euroseid mälestusmüntide, järgides piiranguid, mis on kehtestatud selliste müntide emiteerimise arvule aasta ja emiteeriva liikmesriigi kohta. Mälestusmüntide koguse suhtes on vaja kehtestada teatavad piirangud tagamaks, et sellised mündid moodustaksid ringluses olevate 2-euroste müntide koguhulgast jätkuvalt väikese osa. Kõnealused koguselised piirangud peaksid siiski võimaldama emiteerida piisaval hulgal müntide, et tagada euro mälestusmüntide tõhus ringlus.

(5) Liikmesriikidel, mille rahaühik on euro, peaks ka olema võimalik emiteerida euro meenemüntide, mida ei lasta ringlusse ning mis peaksid olema selgesti eristatavad käibemüntidest. Euro meenemüntidel peaks olema seadusliku maksevahendi staatus üksnes emiteerivas liikmesriigis ning neid ei tohiks emiteerida ringlusse laskmise eesmärgil.

(6) On asjakohane, et euro meenemüntide emiteerimist võetakse arvesse Euroopa Keskpanga kinnitatavas mündikoguses, kuid pigem koondalusel kui iga üksiku emiteerimise puhul eraldi.

(7) Pädevad institutsioonid peaksid perioodiliselt ja hoolikalt läbi vaatama euromüntide ja euro rahatähtede eri nimiväärtuste senise kasutamise lähtuvalt maksumuse ja avalikkuse poolt omaksvõtmise kriteeriumidest. Eelkõige peaks komisjon tegema mõjuhinnangu 1- ja 2-sendiste müntide emiteerimise jätkamise kohta.

(8) Selleks et üks liikmesriik ei hävitaks kasutuskõlblikke euro käibemüntide, kui neid võib vaja minna teises liikmesriigis, peaksid liikmesriigid enne selliste müntide hävitamist üksteisega konsulteerima,

⁽¹⁾ ELT C 273, 16.9.2011, lk 2.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 22. mai 2012. aasta seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata) ja nõukogu 26. juuni 2012. aasta otsus.

⁽³⁾ ELT L 9, 14.1.2009, lk 52.

⁽⁴⁾ ELT L 83, 30.3.2010, lk 70.

⁽⁵⁾ EÜT L 139, 11.5.1998, lk 1.

⁽⁶⁾ EÜT L 139, 11.5.1998, lk 6.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „käibemündid” – ringlusse lastavad euromündid, mille nimiväärtused ja tehniline kirjeldus on sätestatud määruses (EÜ) nr 975/98;
- 2) „mälestusmündid” – käibemündid, mille eesmärk on jäädvustada teatavat teemat, nagu on määratletud määruse (EÜ) nr 975/98 artiklis 1h;
- 3) „meenemündid” – kogumiseks mõeldud euromündid, mis ei ole väljastatud nende ringlusse laskmise eesmärgil.

Artikkel 2

Euromüntide liigid

1. Liikmesriigid võivad emiteerida kahte liiki euromünt: käibemünt ja meenemünt.
2. Komisjon teeb mõjuhinnangu 1- ja 2-sendiste müntide emiteerimise jätkamise kohta. Mõjuhinnang sisaldab kulude-tulude analüüsi, milles võetakse arvesse nimetatud müntide tootmise tegelikke kulusid võrreldes nende väärtuse ja neist tuleneva kasuga.

Artikkel 3

Käibemüntide emiteerimine

1. Käibemündid emiteeritakse ja lastakse ringlusse nimiväärtusega.
2. Väikese osa, mis ei ületa 5 % liikmesriigi poolt emiteeritud käibemüntide kumuleeritud netoväärtusest ja kogusest kokku, võttes arvesse ainult aastaid, mil netoemiteerimine oli positiivne, võib lasta turule nimiväärtusest suurema väärtusega, kui seda õigustab müntide eriline kvaliteet, eripakend või muud pakutavad teenused.

Artikkel 4

Mälestusmüntide emiteerimine

1. Iga liikmesriik, mille rahaühik on euro, võib aastas emiteerida üksnes kaks mälestusmünti, v.a järgmistel juhtudel:
 - a) kõik liikmesriigid, mille rahaühik on euro, emiteerivad mälestusmündid ühiselt, või

- b) mälestusmünt emiteeritakse seoses sellega, et riigipea ametikoht on ajutiselt täitmata või riigipea ülesandeid täidetakse ajutiselt.

2. Iga üksiku emiteerimise käigus ringlusse lastavate mälestusmüntide koguarv ei ületa kahest järgmisest ülemmäärast suuremat:

- a) 0,1 % kõigi nende 2-euroste müntide kumuleeritud netoarvust kokku, mille kõik liikmesriigid, mille rahaühik on euro, on lasknud ringlusse mälestusmündi emiteerimise aastale eelneva aasta alguse seisuga. Kõnealust ülemmäära võib suurendada 2,0 protsendini kõigi nende liikmesriikide poolt, mille rahaühik on euro, ringlusse lastud 2-euroste müntide kumuleeritud netoarvust kokku, kui jäädvustatakse laialdaselt tuntud ja väga sümboolset teemat, ning sel juhul ei peaks emiteeriv liikmesriik nelja järgneva aasta jooksul emiteerima kõnealuse suurema ülemmäära alusel uut mälestusmünti ja ta peaks põhjendama suurema ülemmäära kasutamise vajadust, või

- b) 5,0 % kõigi nende 2-euroste müntide kumuleeritud netoarvust kokku, mille asjaomane liikmesriik on lasknud ringlusse mälestusmündi emiteerimise aastale eelneva aasta alguse seisuga.

3. Otsuse, kas ühise kujundusega mälestusmündi emiteerivad ühiselt kõik liikmesriigid, mille rahaühik on euro, teeb nõukogu. Kõnealuse otsuse vastuvõtmiseks peatatakse nende liikmesriikide hääleõigus, mille rahaühik ei ole euro.

Artikkel 5

Meenemüntide emiteerimine

1. Meenemüntidel on seadusliku maksevahendi staatus üksnes emiteerivas liikmesriigis.

Emiteeriv liikmesriik on mündil selgesti ja hõlpsasti eristatav.

2. Selleks et meenemündid oleksid käibemüntidest selgesti eristatavad, vastavad meenemündid kõigile järgmistele kriteeriumidele:

- a) nende nimiväärtus erineb käibemüntide nimiväärtusest;
 - b) neil esitatud kujutised ei tohi olla sarnased käibemüntide ühise külje kujutistega ning kui nende kujutised on sarnased käibemüntide mis tahes liikmesriiki tähistava küljega, saab nende üldist välimust endiselt lihtsalt eristada;

c) vähemalt kaks järgmisest kolmest omadusest – värvus, läbimõõt ja kaal – erinevad oluliselt käibemüntide vastavatest omadustest; olulise erinevusena käsitatakse seda, kui väärtused koos lubatavate hälvetega jäävad käibemüntide jaoks kehtestatud lubatud väärtuste vahemikust väljapoole, ning

d) neil ei ole tihedalt hammastatud serva või „Hispaania lille” kuju.

3. Meenemüntide võib lasta turule nimiväärtusega või sellest suurema väärtusega.

4. Meenemüntide emiteerimist võetakse Euroopa Keskpanga kinnitatavate emiteeritavate müntide koguses arvesse koondalusel.

5. Liikmesriigid võtavad kõik asjakohased meetmed, et hoida ära meenemüntide kasutamist maksevahendina.

Artikkel 6

Konsulteerimine enne käibemüntide hävitamist

Enne muude selliste käibemüntide hävitamist kui Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 2010. aasta määruse (EL) nr 1210/2010 (euromüntide autentimise ja ringlusse kõlbmatute euromüntide käitlemise kohta) ⁽¹⁾ artikli 2 punkti b kohased ringlusse kõlbmatud mündid konsulteerivad liikmesriigid üksteisega majandus- ja rahanduskomitee asjakohase allkomitee kaudu ning teavitavad nende liikmesriikide rahapajade juhatajaid, mille rahaühik on euro.

Artikkel 7

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

See on tervikuna siduv ja liikmesriikides vahetult kohaldatav kooskõlas aluslepingutega.

Strasbourg, 4. juuli 2012

Euroopa Parlamendi nimel
president
M. SCHULZ

Nõukogu nimel
eesistuja
A. D. MAVROYIANNIS

⁽¹⁾ ELT L 339, 22.12.2010, lk 1.